

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **K. H. A.**, zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/44, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2017, č. j. KRPA-337215-36/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2018, č. j. 1 A 142/2017 – 39,

takto:

I. V řízení **se pokračuje**.

II. Kasační stížnost **se zamítá**.

III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkumu rozhodnutí žalované, která podle § 129 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužila o 30 dnů dobu žalobcova zajištění za účelem předání podle přímo použitelného právního předpisu EU (Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, dále též „dublinské nařízení“) stanovenou rozhodnutím ze dne 18. 9. 2017 č. j. KRPA -37215-13/ČJ-2017-000022, a prodlouženou rozhodnutími ze dne 13. 10. 2017 č. j. KRPA-337215-25/ČJ-2017-000022, a ze dne 15. 11. 2017 č. j. KRPA- 337215-29/ČJ-2017-000022. Žalovaná zjistila, že žalobce požádal v roce 2017 o mezinárodní ochranu v Rumunsku, které je tedy státem příslušným pro rozhodnutí o této žádosti.

[2] Městský soud žalobu zamítl. Podle jeho názoru se žalovaná možnými nedostatky azylového řízení v Rumunsku ve vztahu k čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení dostatečně zabývala. Rozhodnutí o zajištění je jistě citelným zásahem do žalobcova práva na osobní svobodu, soud však zmínil, že konečné rozhodnutí o předání žalobce dle dublinského nařízení vydá Ministerstvo vnitra (rozhodnutí o přemístění podle čl. 26 a čl. 7 odst. 1 dublinského nařízení). V tomto řízení též dojde k podrobnějšímu posouzení existence systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku. Soud považoval posouzení provedené v řízení o prodloužení zajištění sice za relativně stručné, nicméně přezkoumatelné a pro dané řízení naprosto dostatečné. Výrokem II. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení, výrokem III. pak o odměně ustanoveného advokáta

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce (stěžovatel) brojí proti výroku I. rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[4] Stěžovatel shrnul problémy rumunského azylového práva, na které odkázal již v žalobě (špatná koordinace práva sociálního zabezpečení a azylového práva, nemožnost využívat záchranné sociální sítě, problematická participace držitelů mezinárodní ochrany na integračních programech). Stěžovatel dále uvedl, že se žadatelé o mezinárodní ochranu, jakož i držitelé mezinárodní ochrany setkávají se zásadní diskriminací a nedostatkem potřebné spolupráce a nápomoci ze strany státních i místních orgánů, čelí tak těžkostem a mnohdy nepřekonatelným překážkám při obstarání různých sociálních benefitů, nebo i běžných dokladů (rodných listů apod.). Většina rumunských úředníků s nimi odmítá jednat na stejné úrovni jako s rumunskými občany, ačkoliv pro takové rozlišování nejsou dány zákonné podmínky. Systém pomoci žadatelům o mezinárodní ochranu, jakožto i držitelům mezinárodní ochrany také podle stěžovatele trpí velmi pomalým a neefektivním využíváním evropských zdrojů financování azylového systému. Tato situace vede k tomu, že v Rumunsku neexistuje záruka, že by žadatelům o mezinárodní ochranu (tedy i stěžovateli) bylo poskytnuto dostatečné ubytování, výuka rumunského jazyka nutná k základní integraci do společnosti, jakož i úhrada zdravotní péče.

[5] Stěžovateli v Rumunsku hrozí nepřijatelně špatné materiální podmínky v azylovém řízení i po případném přiznání mezinárodní ochrany, které nezabezpečí ani základní stravu, lékařskou péči a ubytování. S ohledem na to, že samotný účel zajištění stěžovatele podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy jeho předání do Rumunska, je pro rozpor s čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení nemožný, je nezákonné rovněž rozhodnutí o jeho zajištění.

[6] Městský soud se ztotožnil s nesprávným vyhodnocením přijatelnosti předání stěžovatele do Rumunska. Stěžovatel proto navrhuje zrušení rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalované.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

III.1 Přerušení řízení

[8] Podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017 do 20. 1. 2019 platilo, že *„v případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění cizince policie neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.*“ Stěžovatelovo zajištění bylo napadeným rozhodnutím žalované ze dne 15. 12. 2017 prodlouženo o 30 dní. V době podání kasační stížnosti tedy bylo zjevné, že zajištění realizované na základě tohoto rozhodnutí již bylo ukončeno; to ostatně soudu potvrdila žalovaná v související věci stěžovatele vedené zde pod sp. zn. 7 Azs 416/2017.

[9] Soudu bylo známo, že před Ústavním soudem byl projednáván návrh na zrušení mimo jiné § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Řízení bylo vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 41/17. Výsledek tohoto řízení byl významný pro procesní postup v nyní posuzované věci, proto soud přerušil řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. usnesením ze dne 21. 3. 2018, č. j. 1 Azs 62/2018 – 16.

[10] Ústavní soud rozhodl v dané věci nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, jímž zrušil mimo jiné § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. k 21. 1. 2019. Překážka soudního přezkumu stěžovatelem předložené kasační stížnosti tak odpadla. Soud proto rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 48 odst. 6 za použití § 120 s. ř. s. o pokračování v řízení.

III.2 Posouzení kasační stížnosti

[11] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Soud předesílá, že skutkově prakticky totožným případem týkajícím se totožných právních otázek se zabýval již vícekrát (např. rozsudky ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 – 20, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018 – 21, aj.). Ze závěrů vyslovených v těchto případech vycházel i v nyní souzené věci, jelikož neshledal žádný důvod se od nich odchýlit.

[14] Spornou otázkou je v posuzovaném případě rozsah a kvalita posouzení stavu rumunského azylového systému na základě čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, kterou provedla žalovaná v napadeném rozhodnutí pro potřeby řízení o prodloužení zajištění cizince dle § 129 zákona o pobytu cizinců. Čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení stanovuje kritéria, při jejichž naplnění není možno přemístit žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný. Dle tohoto ustanovení mimo jiné platí, že „[e]*xistují-li závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým* (pozn. lépe systémovým) *nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*“ Čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie stanoví: „*Nikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení.*“

[15] Při výkladu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení je nutné respektovat zásadu vzájemné důvěry, která vychází z práva EU. V posudku ze dne 18. 12. 2014, č. 2/13, zabývajícím se možností přistoupení EU k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, Soudní dvůr vyslovil, že „[...] *zásada vzájemné důvěry členských států má v unijním právu zásadní význam vzhledem k tomu, že umožňuje vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic. Tato zásada přitom zejména v souvislosti s prostorem svobody, bezpečnosti a práva ukládá každému z těchto států, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která unijní právo uznává (v tomto smyslu viz rozsudky N. S. a další, C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 78 až 80, a Melloni, EU:C:2013:107, body 37 a 63). Při uplatňování unijního práva tak mohou být členské státy povinny na základě unijního práva předpokládat dodržování základních práv ze strany ostatních členských států, takže nejen že nemohou od jiného členského státu požadovat vyšší vnitrostátní úroveň ochrany základních práv, než jakou zaručuje unijní právo, ale nemohou ani – až na výjimečné případy – ověřovat, zda tento jiný členský stát skutečně v konkrétním případě dodržel základní práva zaručená Unií.*“

[16] Společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, že členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, by bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu [viz rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, č. C-411/10 a C-493/1, ve věci *N. S. a dalších*, ve kterém tento obecný

závěr Soudní dvůr vyslovil ještě za účinnosti nařízení Rady ze dne 18. února 2003, č. 343/2003 (tzv. Dublin II.), avšak aplikovatelný je i za současné právní úpravy].

[17] Zkoumáním stavu azylového systému jiného členského státu v řízení o zajištění se soud zabýval v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017 - 54, v němž uvedl: „*V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné připomenout povahu samotného řízení o zajištění, které je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodě. V takové situaci nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Podle Nejvyššího správního soudu je žalovaná povinná zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známé z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori vyloučené.* (...) *Nejvyšší správní soud doplňuje, že teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné.*“ Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíly dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidskoprávními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie (viz rozsudek ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017 - 87). Tyto závěry byly potvrzeny rozsudkem rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 – 29, č. 3773/2018 Sb. NSS.

[18] Stěžovatel se v posuzované věci bránil žalobou proti rozhodnutí o prodloužení zajištění. K povaze tohoto rozhodnutí se soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 - 124, v němž konstatoval, že „[r]*ozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsané v prvém rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat a není nutno opětovně zevrubně popisovat důvody dle § 124 odst. 1 zákona, které správní orgán přiměly k tak zásadnímu opatření, jakým je zajištění cizince.*“ Ačkoli v citované věci šlo o zajištění cizince dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců (nikoli dle § 129 téhož zákona), lze konstatovat, že nároky na odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění jsou v obou typových situacích obdobné a váží se zejména na aktualizaci skutkových okolností a s tím spojené zevrubné vylíčení potřeby prodloužení doby zajištění (srov. již citovaný rozsudek č. j. 1 Azs 96/2017 - 87).

[19] Na základě výše uvedeného soud shrnuje, že v řízení o prodloužení zajištění cizince nelze po žalované rozumně požadovat, aby prováděla rozsáhlé dokazování s cílem podrobně zjistit situaci v zemi, kam má být cizinec předán. Tato povinnost leží zejména na Ministerstvu vnitra, které závazně rozhoduje o samotném předání. Žalovaná v řízení o prodloužení zajištění musí vycházet zejména z původního rozhodnutí o zajištění (v

důsledku návaznosti těchto řízení) a také z obecně známých skutečností o stavu a případných nedostatcích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců, resp. jejich námitek v tomto směru.

[20] V posuzovaném případě stěžovatel při podání vysvětlení dne 17. 9. 2017 nesdělil, že by měl jakékoliv výhrady k některým členským státům v otázce jejich azylového systému. Důvodem jeho vycestování s cílem dostat se do Německa a tam studovat střední školu byly špatné ekonomické podmínky v zemi původu. Jelikož stěžovatel žádné výhrady či obavy nesdělil, vycházela žalovaná především z poznatků získaných ze své úřední činnosti, ze kterých plynulo, že rumunský azylový systém netrpí závažnými systémovými nedostatky, které by předání vylučovaly. Rovněž z obecně známých skutečností nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopné zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl (jak tomu bylo v minulých letech například v případě Řecka, které v důsledku významného nárůstu přicházejících žadatelů o mezinárodní ochranu nebylo schopno zajistit řádný průběh azylového řízení). Odůvodnění napadeného rozhodnutí je poměrně stručné, nicméně žalovaná popsala, jak rumunský azylový systém (a situaci v Rumunsku obecně) posoudila a závažné systémové nedostatky neshledala. Vzhledem k získaným informacím a charakteru řízení o prodloužení zajištění lze takové odůvodnění pokládat za dostačující.

[21] Soud dodává, že námitky uplatněné stěžovatelem, podpořené zprávou *Migrant Integration Center Brasov-Romania* z roku 2016 přiloženou k žalobě (která však stav v Rumunsku nelíčí natolik kriticky, jak to činí stěžovatel), nasvědčují tomu, že rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora EU za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského čiponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[22] Soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[23] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované v řízení žádné náklady nevznikly, soud jí proto náhradu nákladů nepřiznal.

[24] Zástupci stěžovatele, který mu byl ustanoven usnesením městského soudu ze dne 27. 12. 2017, č. j. 1 A 142/2017 - 19, se podle § 35 odst. 9 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s odst. 3 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování ve výši 3.100 Kč za jeden úkony

právní služby (podání kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč, celkem tedy 3.400 Kč. Jelikož je zástupce plátcem DPH, jeho odměna se zvyšuje o tuto daň (714 Kč) na částku 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu